

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΙΚΗΣ

ΔΙΚΤΥΟ
ΣΥΝ + ΛΕΙΤΟΥΡΓΩ - ΕΝΕΡΓΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜ.Ω.Σ – ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

Υπέρ Μαντιθέου, Λυσίας
(Β΄ Τάξη Λυκείου – Προσανατολισμός Ανθρωπιστικών Σπουδών)

Με χρήση: Ανακριτική Καρέκλα – Γυάλα Ψαριού – 5 Γιατί

EAR

GAMIFICATION
FOR FUN

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΑΜΑΡΙΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, ΠΕ02

Co-funded by the
European Union

ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΟΝ ΡΗΤΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ ΤΟΥ ΛΥΣΙΑ

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές κατά την τελική επανάληψη του μαθήματος θα πρέπει:

- Να κατανοήσουν τη στάση και τα επιχειρήματα του Μαντίθεου
- Να διερευνήσουν την αξιοπιστία του ομιλητή
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη μέσω διαλεκτικών τεχνικών
- Να καλλιεργήσουν προφορικό λόγο και επιχειρηματολογία
- Να εμπεδώσουν τη γνώση με παιγνιώδη τρόπο

Διάρκεια

2 διδακτικές ώρες (45' + 45')

ΦΑΣΗ 1: ΑΦΟΡΜΗΣΗ (5')

Ερώτημα:

«Ο καλός πολίτης φαίνεται από τα λόγια ή από τις πράξεις;»

Ατομική Δραστηριότητα:

- Κάθε μαθητής σκέφτεται και σημειώνει την άποψή τους

Σύντομη ανταλλαγή απόψεων

Ερέθισμα για μάθηση

ΦΑΣΗ 2: ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΡΕΚΛΑ (20')

Ρόλοι:

- 1 μαθητής: Μαντίθεος
- 1^η Ομάδα μαθητών: Κατηγοροί
- 2^η Ομάδα μαθητών: Υποστηρικτές

Κανόνες:

- Οι απαντήσεις βασίζονται στο κείμενο
- Σύντομες ερωτήσεις

Επιτρέπονται διευκρινιστικές ερωτήσεις - Συζήτηση στην τάξη

Δικαστής: «Μαντίθεε, κατηγορείσαι για αντιδημοκρατική στάση.

Τι απαντάς;»

Μαντίθεος: «Υπηρέτησα την πόλη και στάθηκα πιστός πολίτης...»

Κατήγορος: «Πώς εξηγείς τότε τη συμμετοχή σου στο ιππικό;»

Υπερασπιστής: «Η συμμετοχή αυτή δεν αποδεικνύει ενοχή...»

Απουσία από την Αθήνα – Ιστορικό πλαίσιο (§4–5)

- Πού σε έστειλε ο πατέρας σου και γιατί;
- Πότε δεν βρισκόσασταν στην Αθήνα;
- Πότε επιστρέψατε στην πατρίδα;
- Τι συνέβαινε στην πόλη την περίοδο που έλειπες;
- Γιατί λες ότι δεν ήταν φυσικό να συμμετέχετε σε κινδύνους;
- Ποια στάση είχαν οι Τριάκοντα απέναντι στους πολίτες;

Απουσία από την Αθήνα – ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΛΛΟΘΙ (§4–7)

- Λες ότι ήσουν εκτός Αθήνας.
 - ☞ Πώς αποδεικνύεται αυτό πέρα από τα λόγια σου;
- Επέστρεψες λίγο πριν την αποκατάσταση της δημοκρατίας.
 - ☞ Αυτό ήταν σύμπτωση ή συνειδητή επιλογή;
- Λες ότι δεν ήταν λογικό να μπεις σε κινδύνους.
 - ☞ Αυτό δείχνει σύνεση ή αποφυγή ευθύνης;
- Αν ήσουν παρών, τι θα έκανες;
 - ☞ Θα αντιστεκόσουν στους Τριάκοντα;

Προσωπική ζωή – Ήθος (§9–11)

- Τι λες για την περιουσία σου μετά τις συμφορές;
- Τι έκανες για τις αδελφές σου;
- Πώς μοιράστηκες την περιουσία με τον αδελφό σου;
- Πώς περιγράφεις τη συμπεριφορά σου απέναντι στους συμπολίτες σου;
- Τι λες για τον τρόπο που διαχειρίζεσαι τις ιδιωτικές σου υποθέσεις;
- Ποια στάση έχουν απέναντί σου οι νέοι που ζουν άτακτα;
- Τι συμπέρασμα βγάζεις από το ότι αυτοί είναι αντίπαλοί σου;

Προσωπικός βίος – ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΟ ΗΘΟΣ

- Γιατί αναφέρεις την προίκα των αδελφών σου;
 - ☞ Πώς σχετίζεται με την πολιτική σου αξιοπιστία;
- Λες ότι κανείς δεν έχει παράπονο από σένα.
 - ☞ Είναι αυτό ελέγξιμο ή γενική δήλωση;
- Παρουσιάζεις τους αντιπάλους σου ως ανήθικους νέους.
 - ☞ Είναι επιχείρημα ή επίθεση στον χαρακτήρα τους;
- Λες ότι δεν έχεις καμία δίκη.
 - ☞ Μήπως αυτό οφείλεται σε τύχη και όχι σε αρετή;

ΦΑΣΗ 3: ΓΥΑΛΑ ΤΟΥ ΨΑΡΙΟΥ (20')

Στήσιμο:

- Εσωτερικός κύκλος: 4-5 μαθητές
- Εξωτερικός κύκλος: παρατηρητές

Θέμα:

«Ο Μαντίθεος είναι ειλικρινής ή χειραγωγεί το δικαστήριο;»

Ρόλοι εσωτερικού κύκλου:

- Υπεράσπιση: Δείξε ότι είναι καλός και έντιμος πολίτης.
- Κατηγορία: Βρες αντιφάσεις και αδυναμίες στον λόγο του.
- Ιστορικός αναλυτής: Εξήγησε το ιστορικό πλαίσιο (Τριάκοντα, δημοκρατία).
- Φωνή του λαού: Τι φοβάται η κοινωνία; Τι περιμένει από έναν πολίτη;

Ρόλος εξωτερικού κύκλου:

- Καταγραφή επιχειρημάτων
- Αξιολόγηση πειστικότητας
- Παρατήρηση αλλαγής στάσεων

ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ
Τεχνική: «Γυάλα του Ψαριού»
Μάθημα: Μαντίθεος (Λυσίας)

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

1. Ποιο ήταν το πιο ισχυρό επιχείρημα που ακούστηκε;

2. Παρατήρησες αλλαγή γνώμης σε κάποιον;

Ναι Όχι

Αν ναι, ποιος και γιατί;

3. Οι απόψεις ήταν τεκμηριωμένες;

Καθόλου Λίγο

Αρκετά Πολύ

Δώσε ένα παράδειγμα:

4. Ποιος ρόλος ήταν ο πιο πειστικός;

Υπεράσπιση

Κατηγορία

Ιστορικός

Φωνή του λαού

Γιατί;

Τελική σκέψη

Ο Μαντίθεος είναι:

Αξιόπιστος

Όχι αξιόπιστος

Γιατί;

Αυτοαξιολόγηση παρατήρησης

Πολύ λίγο

Αρκετά

Πολύ

Πάρα πολύ

2^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ

ΦΑΣΗ 4: ΤΑ «5 ΓΙΑΤΙ» (20')

Ομαδική εργασία

Δήλωση:

«Ο Μαντίθεος παρουσιάζεται ως καλός πολίτης»

«Ο Μαντίθεος φοβάται την καταδίκη»

«Η πόλη δεν εμπιστεύεται εύκολα τους πολίτες»

Χρήση Πίνακα:

1ο Γιατί: 2ο Γιατί: 3ο Γιατί: 4ο Γιατί: 5ο Γιατί:

ΔΗΛΩΣΗ 1

«Ο Μαντίθεος παρουσιάζεται ως καλός πολίτης»

 Γιατί παρουσιάζεται ως καλός πολίτης;
 Επειδή θέλει να πείσει τους βουλευτές να τον εγκρίνουν.

 Γιατί θέλει να πείσει τους βουλευτές να τον εγκρίνουν;

 Επειδή κρίνεται η εκλογή του ως βουλευτή.

 Γιατί κρίνεται η εκλογή του;

 Επειδή υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του.

 Γιατί υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του;

 Επειδή κάποιιοι τον συνδέουν με τους ιππείς ή με το παλιό καθεστώς.

 Γιατί αυτό θεωρείται σοβαρό;

 Επειδή η πόλη φοβάται όσους συνδέθηκαν με αντιδημοκρατικές πρακτικές.

◆ ΔΗΛΩΣΗ 2

«Ο Μαντίθεος φοβάται την καταδίκη»

☞ Γιατί φοβάται την καταδίκη;

☞ Επειδή δικάζεται και κινδυνεύει να απορριφθεί.

☞ Γιατί κινδυνεύει να απορριφθεί;

☞ Επειδή υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του.

☞ Γιατί υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του;

☞ Επειδή αμφισβητείται η στάση του στο παρελθόν.

☞ Γιατί αμφισβητείται η στάση του;

☞ Επειδή η πόλη εξετάζει προσεκτικά το παρελθόν των πολιτών.

☞ Γιατί η πόλη εξετάζει τόσο αυστηρά το παρελθόν;

☞ Επειδή θέλει να προστατεύσει τη δημοκρατία.

◆ ΔΗΛΩΣΗ 3

«Η πόλη δεν εμπιστεύεται εύκολα τους πολίτες»

☞ Γιατί η πόλη δεν εμπιστεύεται εύκολα τους πολίτες;

☞ Επειδή εξετάζει τη ζωή τους πριν τους δώσει αξιώματα.

☞ Γιατί εξετάζει τη ζωή τους;

☞ Επειδή θέλει να είναι σίγουρη για τον χαρακτήρα τους.

☞ Γιατί χρειάζεται αυτή η σιγουριά;

☞ Επειδή στο παρελθόν υπήρξαν πολίτες που κατέλυσαν τη δημοκρατία.

☞ Γιατί κατέλυσαν τη δημοκρατία;

☞ Επειδή κάποιοι συνεργάστηκαν με το καθεστώς των Τριάκοντα.

☞ Γιατί αυτό επηρεάζει την πόλη τώρα;

☞ Επειδή η εμπειρία αυτή την έχει κάνει επιφυλακτική και αυστηρή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΤΑ «5 ΓΙΑΤΙ» (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΑΛΥΣΙΔΑΣ)

Μάθημα: Μαντίθεος (Λυσίας)

- Συμπλήρωσε τα κενά. Κάθε απάντηση οδηγεί στο επόμενο «Γιατί».

● ΔΗΛΩΣΗ 1: «Ο Μαντίθεος παρουσιάζεται ως καλός πολίτης»

☞ Γιατί παρουσιάζεται ως καλός πολίτης;

☞ Επειδή θέλει να πείσει τους βουλευτές να τον εγκρίνουν.

☞ Γιατί θέλει να πείσει τους βουλευτές;

☞ _____

☞ Γιατί κρίνεται η εκλογή του;

☞ Επειδή υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του.

☞ Γιατί υπάρχουν κατηγορίες;

☞ _____

☞ Γιατί αυτό θεωρείται σοβαρό;

☞ _____

● ΔΗΛΩΣΗ 2: «Ο Μαντίθεος φοβάται την καταδίκη»

☞ Γιατί φοβάται την καταδίκη;

☞ _____

☞ Γιατί κινδυνεύει να απορριφθεί;

☞ Επειδή υπάρχουν κατηγορίες εναντίον του.

☞ Γιατί υπάρχουν κατηγορίες;

☞ _____

☞ Γιατί αμφισβητείται η στάση του;

☞ _____

☞ Γιατί η πόλη εξετάζει αυστηρά το παρελθόν;

☞ _____

🌀 ΔΗΛΩΣΗ 3: «Η πόλη δεν εμπιστεύεται εύκολα τους πολίτες»

👉 Γιατί η πόλη δεν εμπιστεύεται εύκολα τους πολίτες;

➡ Επειδή εξετάζει τη ζωή τους πριν τους δώσει αξιώματα.

👉 Γιατί εξετάζει τη ζωή τους;

➡ _____

👉 Γιατί χρειάζεται αυτή η σιγουριά;

➡ _____

👉 Γιατί υπήρξαν τέτοια προβλήματα στο παρελθόν;

➡ _____

👉 Γιατί αυτό επηρεάζει την πόλη σήμερα;

➡ _____

☆ Πρόκληση: Δημιούργησε τη δική σου αλυσίδα «5 γιατί»

1ο Γιατί: _____

2ο Γιατί: _____

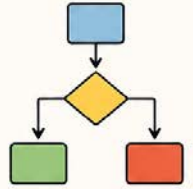

3ο Γιατί: _____

4ο Γιατί: _____

5ο Γιατί: _____

Τα 5 Γιατί;

Κάνουμε 5 φορές την ερώτηση "γιατί;" για να φτάσουμε στην πραγματική αιτία του προβλήματος.

1	2	3	4	5
ΓΙΑΤΙ;	ΓΙΑΤΙ;	ΓΙΑΤΙ;	ΓΙΑΤΙ;	ΓΙΑΤΙ;
Γιατί συνέβη το πρόβλημα;	Γιατί συνέβη αυτό;	Γιατί υπάρχει αυτή η αιτία;	Γιατί οδηγεί σε αυτό;	Γιατί είναι ριζικό το πρόβλημα;
				
Εντοπίζουμε την πρώτη αιτία.	Ψάχνουμε πιο βαθιά.	Συνεχίζουμε να ρωτάμε.	Βρίσκουμε την υποκείμενη αιτία.	Φτάνουμε στη ρίζα του προβλήματος!

💡 Με τα 5 Γιατί, βρίσκουμε τη ρίζα του προβλήματος, όχι μόνο τα συμπτώματα!

ΦΑΣΗ 5: ΑΠΟΦΟΡΤΙΣΗ -ΣΥΝΘΕΣΗ (10')

Ερώτημα:

«Είναι τελικά αξιόπιστος ο Μαντίθεος;»

- Οι μαθητές βγαίνουν από τους ρόλους τους και εκφράζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους
- Πιθανή αναθεώρηση της αρχικής τους απάντησης
- Σύντομη αιτιολόγηση με καταγραφή σκέψεων-συναισθημάτων

◆ ΤΕΛΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (15')

Ψηφοφορία:

- Αθώος
- Ένοχος

Αιτιολόγηση:

Κάθε μαθητής δίνει 1 επιχείρημα

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

1. Πιστεύω ότι ο Μαντίθεος είναι:

Αξιόπιστος

Όχι αξιόπιστος

2. Γιατί;

3. Το πιο ισχυρό επιχείρημα που άκουσα:

4. Άλλαξα γνώμη;

Ναι

Όχι

Γιατί;

1. Πιστεύω ότι ο Μαντίθεος είναι:

Αξιόπιστος

Όχι αξιόπιστος

2. Γιατί;

Εκφράζει ορθά
επιχειρήματα βασιζόμενα
στη λογική

3. Το πιο ισχυρό επιχείρημα που άκουσα:

Ήταν ότι απουσίαζε
από την Αθήνα την
περίοδο του τριάκοντα.

4. Άλλαξα γνώμη;

Ναι

Όχι

Γιατί;

Πριν... πιστεύαμε ότι ο Μαντίθεος είναι ικανός να εκλεγεί βουλευτής.

ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΣ!

ΜΙΛΑΕΙ ΠΟΛΥ ΠΕΙΣΤΙΚΑ!

ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΠΕΙΘΕΙ!

ΝΑΙ! ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ!

Τώρα... δεν τον θεωρούμε ικανό να εκλεγεί βουλευτής.

ΦΑΣΚΕΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΑΣΚΕΙ!

ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ!

ΛΕΕΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑ ΑΝΑΙΡΕΙ!

ΜΟΝΟ ΛΟΓΙΑ... ΚΑΜΙΑ ΟΥΣΙΑ! ΔΕΝ ΜΑΣ ΠΕΙΘΕΙ!

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ ΑΛΛΑΖΕΙ ΟΤΑΝ ΑΚΟΥΜΕ ΚΑΙ ΣΚΕΦΤΟΜΑΣΤΕ!
ΔΕΝ ΜΑΣ ΠΕΙΘΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΜΕ ΛΟΓΙΑ, ΑΛΛΑ ΜΕ **ΙΣΧΥΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ!**

Αρχικά... θεωρούσαμε τον Μαντίθεο ακατάλληλο για βουλευτή.

ΗΤΑΝ ΙΠΠΕΑΣ
ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ!

ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ ΣΕ
ΑΝΤΙΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ
ΠΡΑΞΕΙΣ!

ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ ΤΟΝ
ΔΗΜΟ!

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΝΑ
ΕΚΛΕΓΕΙ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ!

Μετά τη συζήτηση... αλλάξαμε γνώμη για τον Μαντίθεο.

ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΙΜΟΣ
ΠΟΛΙΤΗΣ!

ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ
ΑΔΕΡΦΩΣ!

ΕΙΝΑΙ ΓΕΝΝΑΙΟΣ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ!

ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΣ ΝΑ
ΕΚΛΕΓΕΙ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ!

ΜΕ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ, ΑΛΛΑΖΟΥΜΕ ΓΝΩΜΗ!

Αποτίμηση και αξιολόγηση διδασκαλίας

Μάθημα: Λυσίας, «Υπὲρ Μαντιθέου» – Β' Λυκείου

Στόχοι του μαθήματος

Κατά τον σχεδιασμό του μαθήματος επιδιώχθηκε η εις βάθος κατανόηση του ρητορικού λόγου του Μαντίθεου, η διερεύνηση της έννοιας του ενεργού πολίτη και η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και προφορικού λόγου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και στη μετάβαση από την παθητική πρόσληψη στη διερευνητική μάθηση.

Διδακτική πορεία

Η διδασκαλία οργανώθηκε σύμφωνα με αρχές της διαλεκτικής προσέγγισης και της βιωματικής μάθησης (Dewey, Freire), καθώς και της κοινωνικοπολιτισμικής θεωρίας του Vygotsky. Οι μαθητές εργάστηκαν μέσα από την ανακριτική καρέκλα, τη γυάλα του ψαριού και την τεχνική «5 γιατί», προσεγγίζοντας το κείμενο μέσω ρόλων, αλληλεπίδρασης και διαλόγου. Η πορεία ολοκληρώθηκε με σύνθεση και προσωπική τοποθέτηση.

Επίτευξη στόχων

Οι μαθητές κατανόησαν σε εξαιρετικό βαθμό το περιεχόμενο και την επιχειρηματολογία του κειμένου. Η ενεργή εμπλοκή τους μέσα από το παιχνίδι οδήγησε σε ουσιαστική επεξεργασία του λόγου, ενώ ενισχύθηκαν δεξιότητες όπως η τεκμηρίωση απόψεων και η προφορική έκφραση. Η χρήση των διαλεκτικών τεχνικών, μέσα από τη θέση-αντίθεση και σύνθεση συνέβαλε στη βαθύτερη κατανόηση.

Θετικά στοιχεία από την εφαρμογή του μαθήματος

- **Κατά τη διάρκεια της δραματοποίησης** οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά και μπήκαν ουσιαστικά στους ρόλους τους, γεγονός που έκανε το μάθημα πιο βιωματικό και άμεσο.
- **Στη φάση της αποφόρτισης** αρκετοί μαθητές ανέφεραν ότι αρχικά ένιωσαν αμηχανία ή δυσκολία να υποστηρίξουν έναν ρόλο, αλλά στη συνέχεια ένιωσαν μεγαλύτερη άνεση να εκφράσουν τη γνώμη τους.
- **Μέσα από τη συζήτηση** πολλοί μαθητές συνέδεσαν το θέμα με προσωπικές εμπειρίες από το σχολικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, αναφέροντας ότι συχνά κρίνουν ανθρώπους «από την πρώτη εικόνα» ή επηρεάζονται από τη γνώμη της ομάδας.
- Οι μαθητές **παρατήρησαν** ότι, όπως συνέβη και με τον Μαντίθεο, αρκετές φορές αλλάζουν άποψη για κάποιο συμμαθητή ή φίλο όταν ακούσουν περισσότερα στοιχεία ή κατανοήσουν καλύτερα τη συμπεριφορά του.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η **συζήτηση γύρω από την αντίφαση ανάμεσα στα λόγια και στα επιχειρήματα**. Οι μαθητές αναγνώρισαν ότι στην καθημερινότητά τους, κυρίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συχνά πείθονται από τον τρόπο ομιλίας και όχι από την ουσία των επιχειρημάτων.
- Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι μαθητές άρχισαν να χρησιμοποιούν περισσότερο **τεκμηριωμένο λόγο** και να **αιτιολογούν** τις απόψεις τους αντί να εκφράζουν απλές κρίσεις.

Αναστοχασμός – Αλλαγή στάσεων – Σχέδιο Δράσης

- Στο τέλος της δραστηριότητας οι μαθητές κατέγραψαν ξανά τις απόψεις και τα συναισθήματά τους και κάποιοι διαπίστωσαν ότι είχαν διαφοροποιήσει την αρχική τους στάση.
- Πολλοί μαθητές ανέφεραν ότι **συνειδητοποίησαν** πόσο εύκολα μπορεί κάποιος να χαρακτηριστεί χωρίς επαρκή γνώση των γεγονότων.
- Μέσα από τη **διαδικασία της εξατομίκευσης** αρκετοί μαθητές συνέδεσαν το θέμα με περιστατικά αποκλεισμού, παρεξηγήσεων ή σχολιασμού που έχουν βιώσει είτε ως παρατηρητές είτε προσωπικά.
- Κατά τη δημιουργία του Σχεδίου Δράσης οι μαθητές πρότειναν: να ακούν όλες τις απόψεις πριν καταλήξουν σε συμπέρασμα,
 - ✓ να ζητούν επιχειρήματα και αποδείξεις πριν υιοθετήσουν μία θέση,
 - ✓ να αποφεύγουν την αναπαραγωγή χαρακτηρισμών και φημών,
 - ✓ να εκφράζουν διαφωνίες με σεβασμό και τεκμηρίωση.

Η μέθοδος EAR βοήθησε τους μαθητές να συνδυάσουν σκέψη, συναίσθημα και δράση, καθώς δεν περιορίστηκαν μόνο στη θεωρητική κατανόηση του θέματος αλλά οδηγήθηκαν και σε προσωπικό προβληματισμό. Η αξιοποίηση θεατρικών και διαλεκτικών τεχνικών λειτούργησε ενισχυτικά για τη συμμετοχή των μαθητών. Παρατηρήθηκε αυξημένο ενδιαφέρον και ενεργοποίηση ακόμη και λιγότερο συμμετοχικών μαθητών. Καλλιεργήθηκε κλίμα συνεργασίας και σεβασμού, ενώ οι μαθητές ανέπτυξαν δεξιότητες επιχειρηματολογίας και ενεργητικής ακρόασης.

Δυσκολίες – Προβληματισμοί μαθητών

- **Αρχική αμηχανία** απέναντι στη βιωματική και συμμετοχική μορφή διδασκαλίας.
- Ορισμένοι μαθητές δυσκολεύτηκαν να παραμείνουν στον ρόλο τους και χρειάστηκαν **καθοδήγηση** ώστε οι απαντήσεις να παραμένουν εντός του κειμένου.
- Παρατηρήθηκε δυσκολία στην ανάπτυξη τεκμηριωμένης επιχειρηματολογίας και στον προφορικό λόγο.
- Οι μαθητές ανέφεραν ότι χρειάζονται **περισσότερη εξάσκηση** σε τέτοιου τύπου δραστηριότητες.
- Κάποιοι χαρακτήρισαν τη διαδικασία «ασυνήθιστη» για μάθημα κατεύθυνσης και εξέφρασαν προβληματισμό για τη σύνδεσή της με τις Πανελλήνιες, παρότι τη θεώρησαν ευχάριστη και ενδιαφέρουσα.
- **Η διαχείριση του χρόνου ήταν απαιτητική λόγω της έντονης συμμετοχής και του αυξημένου ενδιαφέροντος των μαθητών.**

Τι άρεσε στους μαθητές

- Η βιωματική μορφή του μαθήματος έκανε τη διδασκαλία πιο ενδιαφέρουσα και συμμετοχική.
- Οι μαθητές ένιωσαν ότι είχαν ενεργό ρόλο στη διαδικασία και όχι παθητική συμμετοχή.
- Η δραματοποίηση και η συζήτηση βοήθησαν στην καλύτερη κατανόηση του κειμένου και των χαρακτήρων.
- Ενισχύθηκαν η επιχειρηματολογία, η κριτική σκέψη και η ανταλλαγή απόψεων.
- Οι περισσότεροι μαθητές αξιολόγησαν θετικά τη συνολική εμπειρία και θεώρησαν ότι μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλα μαθήματα.

Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί

- Να γίνεται προετοιμασία και σαφής κατανομή των ρόλων πριν από τη δραστηριότητα.
- Να υπάρχει πιο οργανωμένη διαχείριση του χρόνου, λόγω της έντονης συμμετοχής και του διαλόγου.
- Να διαφοροποιούνται οι δραστηριότητες ανάλογα με το επίπεδο και τις ανάγκες των μαθητών.
- Να δοθεί περισσότερος χρόνος εξοικείωσης με βιωματικές και συνεργατικές πρακτικές μάθησης.

Γενικό Συμπέρασμα

- Οι τεχνικές «Ανακριτική Καρέκλα», «Γυάλα του Ψαριού» και «5 Γιατί» βοήθησαν τους μαθητές να εξετάσουν διαφορετικές οπτικές και να επανεξετάσουν αρχικές κρίσεις.
- Οι βιωματικές και διαλεκτικές τεχνικές ενεργοποίησαν ουσιαστικά τους μαθητές και ενίσχυσαν τη συμμετοχή τους.
- Οι μαθητές ανέπτυξαν κριτική σκέψη, επιχειρηματολογία και αναστοχασμό.
- Η διδασκαλία έγινε πιο άμεση, συνεργατική και συνδεδεμένη με προσωπικά βιώματα και σύγχρονους προβληματισμούς.
- Διαπιστώθηκε η ανάγκη μεγαλύτερης εξοικείωσης των μαθητών με βιωματικές και συμμετοχικές πρακτικές μάθησης.
- Η συνολική εμπειρία αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά και μπορεί να αξιοποιηθεί δημιουργικά και σε άλλα φιλολογικά μαθήματα.

ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΡΕΚΛΑ

ΓΥΑΛΑ ΤΟΥ ΨΑΡΙΟΥ

Συζητήσαμε,
σκεφτήκαμε,
αναλύσαμε,
συνεργαστήκαμε,
μάθαμε!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ! ❤️

Η γνώση
γίνεται εμπειρία
όταν τη ζούμε
μαζί! 😊

Παρουσιάσαμε ένα διαδραστικό & παιχνιδιές σχέδιο μαθήματος

ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΡΕΚΛΑ

- ✓ Θέσαμε ερωτήσεις
- ✓ Ερευνήσαμε απόψεις
- ✓ Αναδείξαμε επιχειρήματα

ΓΥΑΛΑ ΤΟΥ ΨΑΡΙΟΥ

- ✓ Ακούσαμε ενεργά
- ✓ Ανταλλάξαμε ιδέες
- ✓ Μάθαμε ο ένας από τον άλλο

ΤΑ «ΓΙΑΤΙ;»

- ✓ Ρωτήσαμε βαθύτερα
- ✓ Αναζητήσαμε αιτίες
- ✓ Οδηγηθήκαμε σε ουσιαστική κατανόηση

Μάθαμε
παίζοντας,
σκεφτόμενοι,
συνεργαζόμενοι!

ΜΕ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ

Ανοίξαμε
τον διάλογο

Συνθέσαμε
διαφορετικές
οπτικές

Σεβαστήκαμε
τις απόψεις
όλων

Φτάσαμε
σε βαθύτερη
γνώση!

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας! ❤️

Συνεχίζουμε
να ρωτάμε, να σκεφτόμαστε,
να μαθαίνουμε μαζί!

